

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

Peccator habet intellectum excæcatum. 1. Quia negligit, & respuit lumina gratiæ per omissionem vitiosam & ignorantiam crassam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

quando eis accensa ab Ecclesia fax contra vel ob oculos ponitur. Secundò, destruunt, ac debilitant suos oculos, seu suum intellectum, mediandibus suis deordinatis affectionibus, in talem statum redigunt, ut lumen ipsi sit rædiosum, imò intolerabile. Tertiò, irritant Patrem luminum, à quo cæcitate percutiuntur. Prima cæcitas est omissio malitiosa, secunda est effectus malitiæ positivæ, tertia demum est iusta, simulque formidabilis poena.

Primum lumen, quod nobis illustrandis communicavit Deus, est ratio; sed quia hæc ex natura sua est valde imbecillis, illam roborat, & elevat Deus splendoribus suæ legis, vivis luminibus sui verbi, ut David expertus testatur: *Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen semitis meis.*

Idem præstat genuina ejusdem Verbi interpretatio ab Ecclesia facta: *declaratio sermonum tuorum illuminat, & intellectum dat parvulis.*

I. **Punctum.** Ecce prima proinde ratio, cur tantus cæcorum voluntariorum numerus inter nos deprehendatur; sunt quippe Christianorum propemodum infiniti, qui volunt ignorare legem Dei, negligunt legere, intelligere, meditari Divinum verbum. Ubi sunt, qui cum Regio psalterii gloriari audent: *Lex tua meditatio mea est? nullus est, qui recogitet corde.* Tempus non suppetit, omnes mendaciis & mundi vanitatibus sunt occupatissimi. *Meditati sunt inania.*

Notetis, velim, cum Theologia, duplicem esse ignorantiam, unam invincibilem, quæ excusat à peccato, cum proveniat potius ex debilitate intellectus nostri, quam ex malitia voluntatis: alteram vincibilem, ideòque culpabilem.

bilem, quæ in tres ulteriùs subdividitur species, in ignorantiam nim, crassam, in ignorantiam affectatam, ac denique malitiosam. Ignorantiâ crassâ laborant juxta S. Bernardum, qui in inutilibus novitatibus & curiositatibus se occupant, & interea rerum necessariarum curam minus curant; aut qui laborem horrent discendi ob vitiosam suam socordiam; vel qui probro sibi ducunt in sui status obligatione instrui. *Multi scienda nesciunt, aut sciendi incuriâ, aut discendi desidiâ, aut verecundiâ inquirendi.*

Hæc ignorantia à Theologis dicitur indirectè voluntaria; in quantum homo se applicare non vult, nec superare difficultatem, quæ occurrit in comparanda scientia salutis, nec à se conatur amoliri affectum nimium, quò rebus vanis & inutilibus est affixus: quod est velle, ignorare obligationes Christiani. Ista ignorantia species secum trahit characterem reprobationis, pro ut apertè ex verbis Dei per Oseam pronuntiatis, & oraculo Pauli Apostoli colligitur: *Tu scientiam repulisti, repellam te. Si quis ignorat, ignorabitur.*

Oseæ. 4. 6.
I. Cor. 14. 38.

En, in quo rerum statu major Christianorum pars versetur, qui vix unquam addiscere student, quod ipsorum saluti adeò est necessarium. Quid prodest iis, hærrere in Schola Divinæ Sapientiæ, nisi adhæreant ejus lectionibus, & seria applicatione laborent intelligere illius doctrinam? Fateri, cogimur, etsi non sine rubore nostro, cum S. Gregorio Nysseno, ex omnibus mundanis opificiis nulli minus adhiberi studium, quam arti bene vivendi & moriendi. Nullos propemodùm reperit discipulos supermus Christianæ hujus scientiæ Doctor Deus, quando,

Psal. 13. 3.

de cælo prospexit super filios hominum ut videat, si est intelligens, &c. ut David observat.

Vult Deus, ut in hac urbe locum non habeant ejusmodi Christiani, qui illam mereantur reprehensionem, quâ D. Paulinus olim corripuit quendam festiva indole præditum, politix deditum, ad seculigenium accommodatum, in salutis tamen suæ negotio admodum rudem: *Floribus Poëtarum spiras, fontibus Oratorum inundas*; nec modicum in Philosophicis quæstionibus es eruditus. Tempus invenisti, uno verbo, quod insumeres comparandis cognitionibus humanis, nullum autem superiit, quod impenderes Divinæ Sapientiæ, quæ est Christus Jesus. *Vacat tibi, ut sis Philosophus, & non vacat tibi, ut sis Christianus.* Multi itaque nostrum sunt in ignorantia crassa, quia plures negligunt studere principiis fidei, eorumque sunt valde pauci, qui reflexionem instituunt super dogmata Evangelii.

Sed nondum sufficit operam navare principiis nostræ Religionis ad se perficiendum in scientia Theologica, vel ad majus lumen fidei inde hauriendum. O Deus! præsens sæculum reverà summoperè est illuminatum, plurimum sapit, sed parum de sapientia Christiana. Pro evitanda ista ignorantia crassa, quæ est prima cæcitatæ species, satis non est, ut quis multa addiscere labore, sed oportet intendere scientiæ Sanctorum quæ est scientia practica, cujus exercitium non consistit in Theoria, sed in praxi. *Siquis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscat doctrinam, utrum ex Deo sit.*

Joan. 7. 17.

Observate mecum, rogo, quod S. Paulus quærat apud veros Christi discipulos oculos non solum in capite,

pite, hoc est, in intellectu, sed in pectore insuper, seu in voluntate; *Illuminatos oculos cordis vestri.* Sensus est, *Ephes. 1. 18.* veræ illuminationi necessariam esse copulationem luminis cum calore, scientiæ cum amore; alioquin nobis lumen quidem veritatis non deerit, at nos deerimus luminis.

Vulgatum in Moralibus habet axioma: *Omnis peccans est ignorans*; quod non sic intelligendum, ac si ratio peccatoris semper sit errore infecta; sed, quod voluntariè sit cæcus, quando Deum offendit, suos videlicet oculos, sensusq; avertat à motivis absterrentibus à peccato, seq; innoxium conservare valentibus. Peccator est ignorans ignorantia tantum negativâ per cæcitatem & inconsiderationem quandam peccaminosam. Ratio hujus desumitur ex duobus principiis: primum est; quando Christianus Deum offendit, deliberat & consultat coram rationis tribunali, num sc. præferenda sit creatura Creatori: talis deliberationis reflexionem vix habemus ullam, cum intellectus sit velocissimus, simulq; assuetus objectis fidei speculativis. Ea tamen certò in nobis instituitur, aliàs peccatum hîc non interveniret.

Secundum principium est, quod peccator quàmvis undique circumdatus Dei lumine, collustratus ex una parte ratione naturali, ex altera fidei luce, nihilominus non perspiciat motiva, à quibus in officio suo deberet contineri: & in sua deliberatione faciat intellectus libræ trutinam inclinari in partem objecti à tentatione representati, libertas postmodum ipsius per electionem det præferentiam creaturæ. Ad quod requiritur intellectum excacari, à voluntate verò in mente exsuscitari oportet fumos, nebulas, nubésque tenebrosas, quibus obseurentur
ejus

eius lumina. Imò peccator, quando te ad peccatum convertis, tuos sensus & cogitatus avertis à gehenna, à paradiso cœlesti à facie Dei ubique præsens, & occludis oculos, nè fortassis per immissa cœlitùs lumina, ad impediendam Dei offensam concessa à peccato absterrearis.

Tertull. in
Apologet. c. 9.

Hoc ipsum perfectè in Apologetico suo explicat Tertullianus, ubi tradit in omni peccato mortali *Cæcitat* *duas species facile concurrere*; per primam averti peccantem à consideratione objectorum fidei, ne res prout in se, cognoscat, id est, excellentiam bonarum cœlestium expendat; per secundam è contrario eundem affigi luminibus fallacibus sensuum, & principiis fatuis mundanæ sapientiæ; *Ut qui non videant, quæ sunt, videre videantur, quæ non sunt*. Præterquam in illusione, quam in suis mentibus effingunt præferibilitatem sc. temporalium præ bonis æternis, creaturæ præ Creatore.

II.
Punctum.

Ista est prima peccatoris cæcitas, qui per ignorantiam crassam semet excæcat, non inquirendo lumen, nec acceptando oblatum. Secunda causa cæcitat

is ipsius est ignorantia quædam affectata, per quam inficit, & obscurat ille oculos sui intellectûs, quò liberiùs passionibus suis indulgeat.

Communis omnium scholarum, Philosophorum æquè Christianorum ac Gentilium recepta, teste D. Hieronymo, doctrina est, quòd passiones nostræ, quando non coërentur rationis fræno, invertant omnem animæ dispositionem, eiq; facultatem adimant, bene utendi gubernaculo rationis ac fidei.

Id autem fieri contingit tribus modis, ut ordinata

methodo incedamus. Dico primò, quando passiones nostræ ferè omnes sunt terrestres & carnales, etiam men-

tis